

JAG
VILL
VETA

RIKOKSET,
TUKI JA APU

www.jagvillveta.se

RUOTSISSA MONET LAP- SET JOUTUVAT KOKEMAAN RIKOKSIA.

Ruotsissa monet lapset joutuvat kokemaan rikoksia. Niitä voi tapahtua esimerkiksi kotona, koulussa, vapaa-ajalla tai internetissä. Tavallisia rikoksia, joita ihmiset tekevät lapsille, ovat lyöminen, töniminen, uhkailu tai ilkeä kielenkäyttö. Joku voi myös ottaa lapsen tavaroita tai estää lasta kerromasta rikoksesta. Aikuinen saattaa tehdä lapselle seksuaalisia tekoja.

Joskus voi olla vaikea tietää, onko tapahtunut rikos. Silloin on hyvä puhua asiasta aikuisen kanssa. Vaikka teko ei olisikaan rikos, se voi tuntua raskaalta ja pahalta.

Jos joku tekee sinulle pahaa, hän tekee väärin riippumatta siitä, onko teko rikos. Kaikilla lapsilla on aina oikeus saada apua. Tässä esitteessä kerrotaan, mistä voit saada apua ja tukea.

Haluatko tietää lisää erilaisista lapsiin kohdistuvista rikoksista ja avun hakemisesta? Lisätietoja on osoitteessa www.jagvillveta.se.

PAHA OLO ON TAVALLISTA

Jos olet joutunut kokemaan rikoksen, on tavallista, että tunnet itsesi surulliseksi, pelokkaaksi tai vihaiseksi.

Rikoksen kokenut voi esimerkiksi

- **kärsiä päänsärystä ja vatsakivusta**
- **nukkua huonosti**
- **nähdä painajaisia**
- **menettää ruokahalunsa tai syödä valtavasti yhdellä kertaa**
- **tuntee kipua kehossaan tietämättä miksi**
- **menettää keskittymiskykynsä koulussa**
- **joutua tappeluun.**

PAHA
OLO ON
TAVALLISTA

PUHU JONKUN KANSSA

**JOS KUKAAN EI
KUUNTELE, KERRO
UDELLEEN.**

Jos olet joutunut kokemaan rikoksen, tapahtumasta kertominen voi tuntua vaikealta. Yritä kuitenkin puhua jonkun kanssa. Olosi paranee, jos kerrot asiasta.

Joskus tuntuu hyvältä puhua perheenjäsenen tai kaverin kanssa. Jos et halua puhua kenenkään tutun kanssa, voit puhua asiasta koulussa. Voit kertoa tapahtuneesta esimerkiksi opettajalle, josta pidät, koulukuraattorille tai koulu-terveydenhoitajalle.

Jos kukaan ei kuuntele, kerro uudelleen.

Aikuiset eivät aina osaa kuunnella ja ymmärtää lapsia. Jos olet kertonut asiasta eikä sillä ole ollut mitään vaikutusta, kannattaa kertoa uudelleen jollekin muulle.

Kerro, kunnes aikuinen kuuntelee.

**VOIT MYÖS SOITTA
BRIS-PUHELIMEEN
– SIELTÄ SAAT APUA**

Voit myös soittaa BRIS-puhelimeen ja jutella lapsia auttavan aikuisen kanssa.

BRIS-puhelinnumero on 116 11.

Monet lapset soittavat BRIS-puhelimeen, kun jotain on tapahtunut tai kun heillä on paha olo.

Kun soitat, sinun ei tarvitse kertoa nimeäsi tai asuinpaikkaasi. BRIS-puhelimeen voi soittaa ilmaiseksi, eikä puhelua näy puhelinlaskussa. Jos et halua, että BRIS-puhelinnumero näkyy puhelimesi viimeksi soitettujen numeroiden listassa, voit poistaa numeron siitä.

**KETKÄ AUTTAVAT JA
SUOJELEVAT LAPSIA?**

Monet viranomaiset auttavat ja suojelevat lapsia. Viranomaisen edustajalle saat aina kertoa, mitä sinulle on tapahtunut. Viranomaisten täytyy kuunnella ja auttaa sinua, jos kerrot, että joku on tehnyt sinulle pahaa tai aiheuttanut sinulle pahan olon. Voit puhua esimerkiksi sosiaalitoimen, lasten- ja nuorisopsykiatrian, Lastentalon tai poliisin edustajan kanssa.

KAIKISSA KUNNISSA ON SOSIAALITOIMI

Ruotsin jokaisessa kunnassa on sosiaalitoimi, joka varmistaa, että saat tukea ja suojelua, jos olet nähnyt tai kokenut väkivaltaa. Jos sosiaalitoimi saa tietää, että olet joutunut kokemaan väkivaltaa tai voit huonosti, sen velvollisuutena on selvittää, millaista apua tarvitset.

LASTEN- JA NUORISOPSYKIATRIA (BUP) VOI AUTTAA

Lapset ovat tekemisissä lasten- ja nuorisopsykiatrian kanssa eri syistä. Lapsella voi esimerkiksi olla paha olo, koska hän on joutunut kokemaan rikoksen. Lasten- ja nuorisopsykiatriassa työskentelevät henkilöt ovat tottuneet auttamaan lapsia, jotka voivat huonosti.

LASTENTALOSSA SAAT KERTOA, MITÄ ON TAPAHTUNUT

Monissa suurissa kaupungeissa on Lastentalo (Barnahus). Lastentalossa lapsi saa kertoa poliisille ja sosiaaliviranomaisille, jos joku on tehnyt hänelle pahaa. Tarvittaessa lapsi saa tavata siellä myös lääkärin.

POLIISI SELVITTÄÄ RIKOKSIA

Jos olet joutunut kokemaan rikoksen, siitä on hyvä ilmoittaa poliisille. Poliisi selvittää tämän jälkeen, mitä on tapahtunut. Jos joku perheenjäsenesi on tehnyt sinulle pahaa, poliisi kertoo asiasta sosiaaliviranomaisille, jotka voivat auttaa sinua.

WWW.JAG VILL VETA.SE

Osoitteesta www.jagvillveta.se.

se voit lukea lisää erilaisista rikoksista, tuesta ja avusta sekä siitä, miltä rikoksen kokeminen voi tuntua. Siellä on myös rikoksen kokeneiden lasten kertomuksia ja vinkkejä.

TÄNNE VOIT
SOITTA
TAI LÄHET-
TÄÄ SÄH-
KÖPOSTIA:

AATTEELLISET JÄRJESTÖT

Lasten oikeudet yhteiskunnassa (Barnens Rätt I Samhället, BRIS)

BRIS-puhelin: 116 111
www.bris.se, www.barnperspektivet.se

Rikosuhripäivystysten Keskusliitto (Brottsofferjourernas Riksförbund, BOJ)

Päivystyspuhelin: 0200-21 20 19
unga@boj.se, www.ungaboj.se

Pelastakaa Lapset (Rädda Barnen)

Puh. 08-698 90 00
info@rb.se
www.rb.se

Tjejjouren.se

VIRANOMAISET JA MUUT TAHOT

Kouluasioiden valvontaviraston Lapsi- ja oppilasasiamies (Barn- och elevombudet på Skolinspektionen, BEO)

Puh. 08-586 080 00
beo@skolinspektionen.se
www.skolinspektionen.se

Poliisi (Polisen)

Puh. 114 14
Puh. hätätilanteessa: 112
www.polisen.se

Nuorisovastaanotot (Ungdomsmottagningar)

Kaikkien paikallisten nuorisovastaanottojen
yhteystiedot ovat osoitteessa www.umo.se

Sosiaalitoimi (Socialtjänsten)

www.skl.se
Napsauttamalla Kunnat ja maakäräjät
(Kommuner och landsting) -välilehteä löydät
oman kuntasi sosiaalitoimen yhteystiedot.

BROTTSOFFERMYNDIGHETEN

Box 470, 901 09 Umeå

Puh. 090-70 82 00

registrator@brottsoffermyndigheten.se

www.brottsoffermyndigheten.se

© Brottsoffermyndigheten, 2014
Tuotanto Plakat
Åströms Tryckeri AB, Uumaja
2014

Rikosuhriviranomainen
(Brottsoffermyndigheten) pyrkii
parantamaan rikoksen kokeneiden
lasten ja aikuisten tilannetta.

Osoitteessa **www.jagvillveta.se** on
tietoa alle 18-vuotiaiden oikeuksista,
tuesta ja oikeudenkäynnistä.